

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน

พ.ศ. ๒๕๓๖

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๓๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ

“รถโรงเรียน” หมายความว่า รถที่โรงเรียนใช้รับส่งนักเรียน และให้หมายความรวมถึงรถที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งนำไปใช้ในการรับส่งนักเรียน และรถที่โรงเรียนให้บุคคลภายนอกมารับส่งนักเรียน เพื่อการศึกษาตามปกติ

“ผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียน” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ให้บริการรับส่งนักเรียนโดยอยู่ในการกำกับดูแลของโรงเรียน

“นักเรียน” หมายความว่า นักเรียน หรือนักศึกษาที่เรียนอยู่ในโรงเรียน

“ผู้โดยสาร” หมายความว่า นักเรียน ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และหมายความรวมถึง ครู อาจารย์ของโรงเรียนนั้น ๆ

ข้อ ๔ ผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียน มีหน้าที่ดังนี้

๔.๑ ควบคุมดูแลและเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยในการรับส่งนักเรียน

๔.๒ จัดให้มีเครื่องหมายเป็นแผ่นป้ายพื้นสีส้มสะท้อนแสง ขนาดกว้างอย่างน้อย ๓๕ เซนติเมตร และยาวอย่างน้อย ๘๕ เซนติเมตร มีข้อความว่า “รถโรงเรียน” เป็นตัวอักษรสีดำ ความสูงไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร ติดอยู่ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถ ให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร และมีชื่อโรงเรียนติดอยู่ด้านข้างทั้งสองข้างของตัวรถ พร้อมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ (ถ้ามี)

๔.๓ คัดเลือกพนักงานขับรถและผู้ควบคุมดูแลนักเรียนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๔.๔ จัดให้มีไฟสัญญาณสีเหลืองอำพันปิดเปิดเป็นระยะ (กระพริบ) ในขณะที่ใช้รับส่งนักเรียน ติดไว้ที่ด้านหน้าและด้านท้ายของตัวรถ เพื่อให้ผู้ขับรถที่สวนทางมาหรือขับตามหลังสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ในระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร

เมื่อมิได้ใช้รถนั้นเป็นรถโรงเรียนให้หึ่งไฟสัญญาณไฟสีเหลืองอำพันดังกล่าว

๔.๕ จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เมื่อมีอุบัติเหตุ หรือมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

๔.๕.๑ เครื่องดับเพลิง

รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งไม่เกิน ๒๐ ที่นั่ง ต้องมีเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย ๑ เครื่อง รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารที่มีจำนวนที่นั่งเกิน ๒๐ ที่นั่ง ต้องมีเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย ๒ เครื่อง

เครื่องดับเพลิงต้องมีขนาดพอสมควร และติดตั้งไว้ในรถในที่ที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะใช้การได้ทุกขณะ

๔.๕.๒ หม้อนทูปกระจก ๑ อัน

๔.๕.๓ เหล็กชะแลง ๑ อัน

หม้อนทูปกระจก และเหล็กชะแลง ต้องเก็บไว้ในที่ปลอดภัยและสามารถนำไปใช้งานได้โดยสะดวก

๔.๖ จัดให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความเตือนเรื่องความปลอดภัยในการโดยสาร ตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด หรือตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบติดไว้ภายในตัวรถตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ง่าย

๔.๗ จัดให้มีเครื่องมือปฐมพยาบาลประจำรถโรงเรียนทุกคัน

๔.๘ รายงานผลการจัดรถโรงเรียนให้โรงเรียนทราบทุกเดือน

๕.๕ รายงานให้ทางโรงเรียนทราบโดยทันทีที่เกิดเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

๕.๑๐ แจ้งผลการตรวจสภาพรถประจำปีให้โรงเรียนทราบทุกปี

ข้อ ๕ โรงเรียนมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการจัดรถโรงเรียน ดังนี้

๕.๑ กำกับดูแลการจัดรถโรงเรียนของผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียน

๕.๒ จัดให้มีทะเบียนรถโรงเรียน ทะเบียนประวัติของพนักงานขับรถ และผู้ควบคุมดูแลนักเรียนตามแบบที่กำหนด ทำระเบียบนี้

๕.๓ รายงานผลการใช้รถโรงเรียนต่ออธิบดีกรมเจ้าสังกัด หรือส่วนราชการที่ควบคุมดูแลสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่ควบคุมดูแลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่สำหรับจังหวัดอื่น ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ตามแบบที่กำหนด ทำระเบียบนี้

ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุให้รายงานให้ทราบเป็นการด่วน

ข้อ ๖ พนักงานขับรถโรงเรียนมีคุณสมบัติ ดังนี้

๖.๑ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี

๖.๒ มีใบอนุญาตขับรถยนต์มาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๖.๓ เป็นผู้มีสุขภาพดี แต่งกายสุภาพและมารยาทสุภาพเรียบร้อย

๖.๔ มีประวัติความประพฤติดี มีความชำนาญ สุขุมรอบคอบ และรู้เส้นทางที่ใช้รับส่งนักเรียนเป็นอย่างดี

๖.๕ มีความสามารถตรวจสอบดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และสัญญาณต่างๆ ภายในรถให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตลอดเวลา

๖.๖ ได้เข้ารับการอบรมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมการขนส่งทางบกหรือกรมตำรวจกำหนด

ข้อ ๗ พนักงานขับรถโรงเรียนต้องมีหน้าที่ ดังนี้

๗.๑ ต้องประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ และระเบียบ ว่าด้วยการนั้น โดยเคร่งครัด

๗.๒ ตรวจสอบสภาพรถและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดี และพร้อมที่จะใช้การได้ตลอดเวลา

๗.๓ ไม่ขับรถในขณะที่มีอาการมึนเมาหรือเสพสุราหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทระหว่างการขับรถโรงเรียน

๗.๔ รายงานให้ทางโรงเรียนทราบทันทีที่เกิดเหตุหรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

ข้อ ๘ ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน มีคุณสมบัติ ดังนี้

๘.๑ เป็นครูหรือบุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี

๘.๒ ได้เข้ารับการอบรมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมการขนส่งทางบกหรือกรมตำรวจกำหนด

๘.๓ เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี แต่งกายสุภาพ และมารยาทสุภาพเรียบร้อย

ข้อ ๙ ผู้ควบคุมดูแลนักเรียนมีหน้าที่ ดังนี้

๙.๑ ตรวจสอบจำนวนนักเรียนที่รับส่ง แต่ละเที่ยวให้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามรายชื่อ นักเรียน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนที่ใช้บริการตามแบบที่กำหนด ทำระเบียบนี้

๙.๒ ประจำอยู่กับรถโรงเรียนตลอดเวลาที่รับส่งนักเรียน เพื่อควบคุมดูแล และช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความปลอดภัยตลอดการเดินทาง

๙.๓ รายงานให้โรงเรียนทราบทันทีที่เกิดอุบัติเหตุ หรือมีกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น

ข้อ ๑๐ ให้รถโรงเรียนรับนักเรียนจากที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ที่นัดหมาย และส่งมอบให้กับโรงเรียนในบริเวณโรงเรียน หรือสถานที่ที่ตกลงกันได้

ให้รถโรงเรียนส่งนักเรียนถึงที่อยู่อาศัย หรือส่งมอบแก่ผู้ปกครองโดยตรง หรือส่ง ณ สถานที่ที่ได้ตกลงกันได้

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ดำเนินกิจการรถโรงเรียนจัดให้มีการประกันรถยนต์ โดยให้ความคุ้มครองผู้โดยสารและบุคคลที่ ๓

ข้อ ๑๒ สีของรถโรงเรียนเป็นสีเหลืองคาดดำ ตามแบบของกรมการขนส่งทางบก สำหรับรถโรงเรียนที่มีสีเป็นอย่างอื่น แตกต่างจากที่กล่าวตามวรรคหนึ่ง ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ทั้งนี้จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๔ ปี นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๑๓ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการติดต่อ ควรจัดให้มีเครื่องมือสื่อสารประจำรถที่สามารถติดต่อกับโรงเรียน หรือผู้ปกครองได้ในขณะที่ใช้รถโรงเรียน

ข้อ ๑๔ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยตีความ ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๓๖

สัมพันธ์ ทองสมัคร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แบบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แบบท้ายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วย การควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2536

1. แบบทะเบียนรถโรงเรียน
 2. แบบรายงานผลการใช้รถโรงเรียน
 3. แบบทะเบียนประวัติของพนักงานขับรถ
 4. แบบทะเบียนประวัติผู้ควบคุมดูแลนักเรียน
 5. หลักเกณฑ์การอบรมพนักงานขับรถ
 6. หลักเกณฑ์การอบรม ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน
 7. บัญชีรายชื่อนักเรียนผู้ใช้บริการรถโรงเรียน
-

แบบรายงานผลการใช้รถโรงเรียน

ที่..... โรงเรียน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง รายงานผลการใช้รถโรงเรียน

เรียน อธิบดีกรม..... (ส่วนกลาง)

หัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดหรือควบคุม..... (ส่วนภูมิภาค)

ข้าพเจ้า นาย,นาง,นางสาว.....

ตำแหน่ง.....ขอรายงานผลการใช้รถโรงเรียน ประจำ

ภาคเรียน.....ปีการศึกษา..... ตั้งแต่วันที่

ภาคเรียนนี้มีรถโรงเรียน จำนวน.....คัน ผลการใช้รถโรงเรียนแต่ละคัน

มีรายละเอียด ดังนี้

คันที่	หมายเลขทะเบียน	ชื่อผู้รับรถ	ชื่อผู้ควบคุมดูแลนักเรียน	ผลการใช้รถเป็นอย่างไร
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

หลักเกณฑ์การอบรมพนักงานขับรถ

พนักงานขับรถโรงเรียนต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ จากกรมการขนส่งทางบก และต้องผ่านการอบรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการหรือกรมการขนส่งทางบกหรือกรมตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อต้องการให้พนักงานขับรถมีความรู้เพิ่มเติม เรื่องต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
 2. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
 3. พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522
 4. กฎกระทรวงฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
 5. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2536
 6. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและซ่อมรถยนต์
 7. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนเวลาเกิดอุบัติเหตุ
 8. เรื่องอื่น ๆ
-

หลักเกณฑ์การอบรมผู้ควบคุมดูแลนักเรียน

ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน นอกจากต้องเป็นครูแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรม
ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการหรือกรมการขนส่งทางบกหรือกรมตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อต้องการ
ให้ผู้ควบคุมดูแลนักเรียน มีความรู้เพิ่มเติมเรื่องต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522
2. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
3. พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522
4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
5. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถนักเรียน พ.ศ. 2536
6. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการช่วยเหลือนักเรียนเวลาจะเกิดอุบัติเหตุ
7. เรื่องอื่น ๆ

